

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: M a g y a r K á z m é r. Felelős szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDEKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14. hétköznap 6 fillér. Nyitár soronként 80 fillér.</p>
--	---	---

A gyermek.

A fővárosi lapok a legutóbbi napokban igen sokat cikkeztek arról, hogy egyes állami gyermekmenhelyeken milyen módon bántanak a gyermekekkel és mennyire nem törődnek azzal, hogy a gyermekben az ország jövőjét, a nemzet fennmaradásának, fejlődésének lehetőségeit bántalmazzák. A gyermekvédelem a tizenkilencedik és huszadik század legszebb, legkomolyabb és legértékesebb vívmánya volt. A tizenkilencedik század végén és a jelenlegi huszadik század elején jöttek rá a szociológusok és a társadalom-tudomány egyéb problémáival foglalkozó tudósok, hogy a gyermek védelme, megbecsülése, helyes irányban való nevelése az állam legfőbb érdeke. Ekkor alakultak mindenfelé a gyermeknevelő és gyermekgondozó egyesületek és intézmények, eleinte csak a magánjótékony-ság erdmcnyeként, később azonban mindenütt az állam vette kezébe ezt a fontos ügyet és az állam vezetési ma mindenütt a gyermekvédelem ügyét és intézményeit.

A gyermekvédelem intézménye olyan, hogy ha eddig nem csinálták volna meg, most meg kellene csinálni. A háború, amely egy egész nemzeteket valóságos kiirt a világ történetéből,

amely egy kényszerű ugrásra készíti a világ összes nemzetét, megköveteli már céljánál — a jövő biztosításánál — fogva is, hogy legelőször egy biztosítsuk, ahogy legkézenfekvőbb. Természetes és nem szorul magyarázatra, hogy elsősorban egy erős, következő nemzedék felnevelése és megtartása biztosítja az ország jövőjét.

Annál meglepőbb, hogy éppen most, amikor a gyermekvédelmi intézmények munkájára, még pedig eredményes, sikeres munkájára kétszeresen, sőt talán többszörösen van szükség, egyes gyermekvédelmi intézetekben a gyermekkel rosszul bántanak, nem törődnek a fejlődésükkel, sem testi, sem lelki szempontból.

Hiszen nagyon jól tudjuk, hogy a belügyminisztériumnak, amely alá a gyermekvédelmi intézmények rendelve vannak, a jelenlegi viszonyok között, sok igen súlyos és pressans eltoltsága van úgy, hogy a gyermekvédelmi intézmények felügyeletére kevesebb gondot tud fordítani. Azok az esetek azonban, amelyek a közelmúltban nyilvánosságra kerültek, elegendők, elég súlyosak ahhoz, hogy a kormány most már ismét éppen olyan erőny felsőbb hatósága legyen a gyermekvédelmi intézményeknek, mint volt a háború előtt. Komolyan és szigorúan kell kezelni

mindazokat, akik a gyermekvédelmet és a gyermekvédelmi intézményekben való működést vagy sine curának, vagy egyszerűen megfizetett munkának tekintik. Ehhez a munkához szív és komolyság kell, ezt a munkát nem lehet félvállról végezni és éppen ezt kell megtanulni azoknak, akik eddig a gyermekkel nem törődtek, csak a váltalt munkát, vagy pláne munkaidőt akarták abszolválni.

De fontos szerepe van itt a társadalomnak is. Természetesnek kell tekintünk, hogy ma az állami hivatalok sokkal erősebben el vannak foglalva, mint bármikor voltak és sok olyan munka és feladat, amely eddig állami vagy hatósági hatáskörbe volt beosztva, most már eddig is a társadalomra hárult. Az eddig vállalt munkákhoz most a társadalomnak hozzá kellene vennie a gyermekvédelem ellenőrzését is.

Hiszen a társadalomnak eminenter fontos érdeke, hogy a jövő nemzedék minél tökéletesebb, felvilágosultabb, egyenesebb, határozottabb jellemű legyen, mert ez az egész társadalom összmunkásságára jelentékeny kihatással van. A gyermekvédelem ellenőrzését éppen olyan háborús munkának kellene tekinteni, a milyen háborús munka például az ápolónő munkája.

T Á R C A.

Vissza Albániába.

Tudja az Isten, mi az oka annak, hogy némely ember mindig jajgat, mindennél szerencsétlenséget és bajt lát, mások meg folyvást kacagnak; ha mozdulatlan is arcuk izma és szájuk szöglete, de kacagnak és boldogok.

— Hogy van?

Az egyik azt válaszolja:

— Hát csak megvagyok. Az ember éldegél.

És a másik azt mondja:

— Köszönöm, jól.

Hol jól, hol rosszul megy az ember dolga, mindig jól és simán nem mehet, azért vagyunk emberek, és azért bolyongunk a „siralom völgyében”; de ha az emberek a kávéházban, séta közben, a színházban, a sörházban, a feleség és a gyermekek társaságában találkoznak, hogyan is mondhatna mást az egyik is, a másik is:

— Köszönöm, jól.

Minden embernek cipelnie kell valamit, mindenkinek dolgoznia kell, mindkinek meg van a gondja, ez alól nincs kivétel.

A jökedvű emberben van valami az eszményből, megtestesíti a mozgó lét hatalmát a merev anyagon, a szellem és lélek hatalmát a testi akadályokon, a maradandó, az örök diadalát a véletlenül, a mulékonyságon.

Szabadságom letelvé, visszautaztam Albániába. Budapestig gondatlanul elbeszélgettünk az irodalomról, az új könyvekről és a pályaudvaron át egy jó barátom várt mosolygó szemekkel. Boldogok voltunk mind a ketten, hogy megbeszélésünkhöz hiven szerencsésen találkoztunk, hogy viszont láttuk egymást és megint együtt mehetünk, együtt szabad visszamennünk Albániába, úgy van, szabad visszamennünk. Nem mindenki hiszi el nekünk. Bizonyára mi is szívesen otthon maradtunk volna, én a családomnál, polgári foglalkozásom közepette, ő az édes anyjánál és okos könyvei

mellett, szabadságunk alatt nem egy diák-társunkkal találkoztunk, akik zavartalanul ültek nyugodt, biztos helyükön, de akár el tetszik hiinni, akár nem, mi szívesen vonultunk be újra. És épp ezért nevetgélünk; elbeszéltek egymásnak mindazt, ami újságot az ezredről hallottunk, megkerestük a katonai térképen azt a helyet, ahol most az ezred állhat, megittunk még egy-két pohár sört, pompásan megebédeltünk és vonatunk e indult a magyar Alföldön keresztül.

Megérkeztünk Boszniába. Ezt az országot csak a háboruban ismertük meg, de akkor azután alaposan. Gyönyörködtünk hegyeiben, termékeny völgyeiben, a kelet és nyugateurópai jelleg ölekezésében és elnéztük, mint fogták a jól táplált orosz foglyok az eke szarvát. És mikor megérkeztünk a zord Hercegovinába, gyönyörűnek, regényesnek, termékenynek láttuk a vidéket. A bosnyák vasut kényelmes kocsi-jával is megvöltünk elégedve. Szóval usztunk a boldogságban. Kint süttött a májusi nap és szívünk boldog érzése sugárzott ki szemekből.

Ára vasárnap: 14 fillér, hétköznap: 6 fillér.

Legyenek gyermekvédelmi bizottságok is, amelyek ellenőrzik nemcsak a háborus szempontból a gyermekvédelmet, hanem általános társadalmi szempontból, és akkor biztosítva leszünk afelől, hogy a gyermekvédelem terén is jövőbe látó, a jövő számára értéket képviselő, komoly munka fog folyni.

Az iskolák második háborus éve.

IV. A református elemi iskolák értesítője.

Sorrend szerint utoljára ismertetjük ref. elemi iskoláink értesítőjét, mely Papp Gedeon vezető igazgató gondos és eszméletű szerkesztésében, Cseri László és F. Szabó Ambrus körzeti igazgatók összeállításával jelent meg. *Sorrend szerint* hozzuk utolsóként a nyilvánosság hasábjaira ezt a népoktatásunk mibenlétét alapos és körültekintő ügyeimmel tárgyaló füzetet, mert *jelentőségét tekintve* alapvető fontosságú az. Az emberképzés fundamentumát a népiskola képezi; a népiskolák minőségétől, szellemi, erkölcsi színvonalától függ a nemzet egyetemének vallásos, erkölcsi és tudományos tartalma. Ha az alap jól megvetetett, ha az elemi oktatás lelkiismeretes, buzgó és szakképzett kezekbe van bízva, biztosítottatik a nemzeti nevelés sikeres volta s nyugodtan nézhetünk a jövőbe: a lendő magyar nemzedék élétezős, képzett és művelt tagjává fejlődik az ország testének, az emberiség nagy családjának.

Ez általános tételből indulva ki, megnyugvással és bizalommal forgattuk végig az értesítőt, melynek minden lapja bizonyossággal annak a derek munkának, amit tanítóink lelkes igyekezettel, körültekintő, bölcs irányítás és szeretetteljes vezetés mellett az elmúlt esztendőben is végeztek. Pedig református iskoláinkat ugyancsak megragadta, belső életének nyugodt menetét ugyancsak felforgatta a háboru viharos szele; tanerőink nagy része, — a 22 tanító közül 11 — hadiszolgálatra vonult be, a növendékeket a szülei ház a megfoglyatkozott munkások pótlására sokféle módon igénybe vette a mezei munkálatok végzésében s így kevés idő maradt az iskolai képzésre. Hogy ilyen nehéz viszonyok közt is mutatkozik

kellő eredményre, a tantestület buzgalmán, jóra való készségének köszönhető.

A második háborus évnek mozzanatokban gazdag adatait híven tárja fel az értesítő 2. fejezete, melyben Papp Gedeon vezető igazgató a gondos kimutatás és szoros beszámoló kereteit messze túlszárnyaló, érdekes pedagógiai áttekintéssel szól a háborúnak az iskolára s az iskola után a nemzeti társadalom jövő fejlődésére gyakorolt hatásáról. Komoly gondolatokat, eszméletű intelmeket találunk itt, méltókat a nyilvánosság elé hozatalra s a megértő, — vele való — foglalkozásra:

„A második háborus tanév megkezdődött a rendes időben, mind a hat osztályban egyszerre, miután a múlt évi, az alsóbb és felsőbb osztályoknak külön időben történt megnyitása arról győzte meg egy a népiszkolákat, mint a tanítótestületet, miszerint a mezei munkák végrehetése végett továbbra is szabadságot felsőbb osztályú tanulók iskolába nem járása az alsó osztályok növendékeinek tömeges mulasztását vonja maga után.

Kezdtük a tanévet mindjárt költözéssel. Miután egyháztanácsunk a hadi hórészre lefoglalt polgári leányiskola részére a Szalay-Faragó és az Árvaházi leányiskola mind a 4 termét átengedte: a Kecskeméti-utcai fiúiskolai 3 osztálya átköltözött a Patay-fiúiskolába, hogy ott a meglévő párhuzamos osztályokkal egyesítve nyerjen elhelyezést. Az így üresen maradt fiúiskolák helyére lett bevonva az egész Szalay-Faragó és Árvaházi-iskola. Minthogy a városi 22 tanerő közül még mindig a honvédelem szent kötelességét teljesítette 11 tanító, épen, úgy, mint az elmúlt 1914—15. tanévben a növendékek egész tömegének oktatása csak úgy volt keresztelhető, ha egyes osztályokban összevontuk a fiú és leány növendékeket; más osztályokban pedig a növendékek nagy száma miatt (tantermenként 150—160 tanuló) két csoportba soroztuk. Így ugyan a tankötelesek csak minden másnap jártak iskolába, de legalább a felkészítés áldásából nem lett kizárva egy növendék sem. Vegyes iskolák lettek felállva az Alszei fiú és leány, valamint a Kecskeméti-utcai I.—II. oszt. iskolákban. Másodnapos tanításban részesültek a Patay fiú IV. és III. oszt., az I. kerületi fiú I.—II.

osztály, a Kecskeméti-utcai leány V.—VI. és IV., a Középső leány-isk. III., az Erzsébet-leány-isk. I.—II. osztálya és vegyessége mellett az Alszei fiú és leány-iskolák a Kecskeméti-utcai I.—II. osztályával együtt. Szintén másodnapos tanítás tartott a Nyársapáti I.—II. oszt. vegyesiskolákban, miután a közbeeső napokon a tanító az ugyancsak Nyársapáti, de községi jellegű III—VI. osztályú vegyes iskola hadbavonult tanítóját helyettesítette az egész tanévben át.

Ha minden más körülmény kedvezőleg hatott volna is az iskola munkálkodására, már maga az érintett állapot kizárta, hogy tanítóink a szokott szép sikerben örülhessenek buzgó munkálkodásuk nemes gyümölcsének. De rendkívül gátolag hatott még iskoláink működésére a tankötelesek mulasztásainak nagy száma is.

Népiskolaszékünk nemes buzgósággal segítségére jött az iskolának, midőn a nehéz körülményekre való tekintetből kimondta, hogy a vallásos nevelés mellett az iskola legfőbb tantárgyainak az írást, olvasást és számolást tekintse és e tárgyakból tartsanak a tanítók mindennap tanítást: de az adott keretek között az összevont tananyag dacára a tanerők kitartó buzgalkodásuk mellett is nem mindenütt érthették el a kívánt sikert.

Némi enyhülést hozott a hadügyminiszter 298.738/3—1915. sz. rendelete, mely a segítségkérés hadköteles tanítók szabadságolását feltételelesen megengedte. E jogcímre sietett népiskolaszékünk iskoláink érdekében hazahozni hadbavonult tanítóinkat, de csak Szücs Dénes, Faragó Bálint és nagynehezen Szabó Sándor tanítók lettek szabadságolva: a többiek hazahozása jogcím hiányában nem sikerült.

Országosan tapasztalt baj volt a gyermekek erkölcsi érzetének lazulása, a szülői, gondos figyelem hiánya miatt lelki életének eltámasztása: melyet nyomon követett a gyermeki ajkáról még bantobban hangzó durva beszéd, káromlás, az utcai cigarettázással együtt.

A népiskolaszék tudván, hogy a gyermeki lélek megzavarásának legfőbb oka a szülői gondos figyelemről az apa hadbavonulásával és az anya szokatlan nagy mérvű elfoglaltságával megfosztott családi állapot: még egyfelől a tanítókat hívta fel

És ne gondolja senki, hogy bennünket olyan könnyen ki lehet elégiteni. Nincs az ezredben senkinek olyan éles nyelve, mint bajtársamnak, senki sem tesz nála találobb, szellemesebb kritikát megjegyzéseket, világos fej, okos fiatal ember ez az én utitársam és én, magamról nem is beszélek, hiszen én is a bécsi színházi kritikusok céhébe tartozom, akikről azt mondják, hogy meghallják a színházban a legyek tüszentését, akik hajszálpontossággal megtudják állapítani az előadásból, hol fejejték el a szerző egy pontot rakni az i betű és hol egy vesszőt az u fölé.

Szerencsénk is volt az egész uton. Gyalog egyáltalán nem kellett sehová mennünk. Barig (Antivári) utaztunk, ott már várt egy virbázári „gyorsvonat.” Beszálltunk, pompásan utaztunk a hegyes-völgyes vidéken és hajón Skódába (Skutari) mentünk. Ott a nyílt parancs értelmében egy kocsi bocsajtottak rendelkezésünkre, mely Leschbe (Alessió) vitt bennünket, Leschben két hátsólovat szereztünk. Durzig (Durazzo) még kétszer váltottunk lovat, onnan kocsi

küldtek elibénk. Az uton egy Tiranából jött autó ért utól bennünket, megállítottuk, beszálltunk és este 7 órakor hét napi utazás után friss egészségben és jó kedvűen megérkeztünk Durzba, azonnal friss lovakat rendeltünk, másnap reggel nyeregbe szálltunk és lóháton a kavaiai síkságon és egy folyón keresztül elérkeztünk rendeltetésünkhöz. Megint szolgálatban és Albániában vagyunk.

Igy kell csinálni az embernek, ha jól akar utazni. A nap kegyes volt hozzánk. Mert csak megérkezésünk után kezdett esni és esett két napig. Társaságunk mindenütt volt. Albánia nem pusztaság többé; a hajón, a vasuton hölgyek is voltak, két ápolónő, akik végig járták a szerbiai kórházakat és most Skadrába osztották be. Mindenfelé ismerősökkel találkoztunk, különösen Mitrovicában töltöttünk kellemes órákat, magyar csapatok tisztjei társaságában. Két nappal előbb érkeztünk meg, mint kellett volna.

És sok utat és örömdeset találtunk Albániában. Az ország előnyére nagyon megváltozott, amióta végig gázoltunk a tavaszi

sártengeren. Akkor cseppet sem tetszett nekünk. De ügyetlenek is voltunk, úgy viselkedtünk, mint olyan emberek, akik kedvük ellenére jönnek egy idegen országba, amely egészen más, mint a mi hazánk, úgy véltük, hogy itt is jó országutaknak, szép városoknak kellene lenni. A jelen kultúrának nyomait sem látni, a régieiből sem maradt semmi, az új századok üres kézzel suhantak el felette. De most már építenek utakat, műszaki katonák, mérnökök dolgoznak, kavics-hengerek forognak, hajók és lovasutak szállítják az anyagot. Kő van itt elég és az utépítésnél mégis csak a kő a legfőbb. Építenek majd drótakadályokat, szabályozzák a folyókat, a hidak már állanak és a lakosság élelmiszeréről gondoskodva van. Bajos lesz innen majd kiszabadítani az embereket, ha eljő a béke. Mert sehol oly olcsón nem lehet élni, mint itt. Egy egész ludat odaadnak néhány csésze kukoricáért, egy tyukot még olcsóbban, tojásért is elfogadnak kukoricát, pénzért nem szívesen adnak semmit.

fokozott éberségre, addig más uton a lelkész kart kérte meg, hogy egyházi beszéd keretében a szülők és a társadalom figyelmét és segítségét is nyerve meg az elharapózní kezdő, aggasztó állapot leküzdésére. Patony Dezső lelkész ur e tárgyban 1915 november 14-én elmondott beszédét a minél szélesebb körben leendő elterjesztés végett az egyháztanács kinyomatta s a gyermekekkel megáldott családokhoz eljuttatta.

A továbbiakban áttekintő világosság-gal beszámoló az értesítő az iskolák állapótáról. Közli, hogy a tankötelesek száma volt 2093, kik közül fiu volt 1046, leány pedig 1047. Konfirmációban részesült 86 fiu, 108 leány, összesen 194 növendék. Felsorolja a tanszereket, a segélyezéseket, a tanító testület teljes névsorát, a tantestület munkáját a háborús jótékony-ság szolgálatában, a tartott ünnepélyeket és adja végül a szokásos kimutatásokat.

Az elemi iskolák értesítője gondos munka, biztató tüköre a mult év végzett munkájának s a jövőhöz fűzött jogos várakozásnak!

Vajha a jövő év meghozná a győzelmes békevel együtt a gyümölcsöző munka boldog idejét is népiszkoláink életében! Adja Isten, hogy úgy legyen!

Tudósító.

HIREK.

***

— Istentisztelet sorrendje a reform. templomban. Ma délelőtt predikál Lázár Sándor lelkészjelölt, délután egyházi beszédet tart Joó Imre s. lelkész.

M. menyasszonynak . . .

„Szeretni s viszont szeretettni
Óh ez a legnagyobb boldogság“ —
Sóhajt föl a vén, bus poeta
Ha ilyent, keveset is élt át.

Te boldog vagy: szeretsz s szeretnek,
A sors kedveltejének választott;
Tied az ifjuság, a szerelem,
Az élet, mely végig legyen áldott.

Légy boldog Mária menyasszony,
A bu, gond ne férjen Te hozzád,
Éltesd tövis nélkül rózsá legyen,
S áldomj szépeket; Isten hozzád! . . .

Magistér.

Harangok.

Giling, galang . . . szólnak a harangok,
Hattyu dalukat zugják a népnek.
Egy utolsó, egy fájót, egy szépet
Bucsuzásul, még nekünk mesélnek . . .

Elhagyják árván régi helyüket,
Oly fájó! . . . hogy ezek is bucsuznak;
Mennek azok után, messze, kiket
Szép ünnepen, a templomba hívtak.

Harangok egykor békét hirdettek,
Most temetést, háborut jeleznek!
Vigyétek el, sok-sok üzenetünk,
Oda, hová mentek, a hősöknek.

Mondjátok meg, hogy még élünk, mozgunk,
Értük élünk, bizva, bennük bizunk;
S mióta elmentek, óh jaj bizony! . . .
Gyászos siralomház lett a házunk.

Vigyétek el azt a meleg érzést,
Mellyel várjuk hőseinket haza;

A küldött csókokat, virágokat,
Adjátok katonáinknak oda.

Mikor imát rebeg majd ajkuk,
Szóljatok szépen, legszöszb összhangban;
Szóljatok úgy, mint rég idehaza,
Boldog időben, lombos fálvakban.

Ha támadnak, támadjatok ti is,
Ezer halált mérjétek azokra,
Kik a háboru tüzes kanócat
Orvul dobták a békés magyarra.

Ha közülük elesnek, meghalnak . . .
Sirva kiserjétek, tessétek,
Megható ima szárnyán az égbe,
A Hadurhoz, lelküket vigyétek.

Ha majd elült egykor a bösz vihar,
Tündöklő nap süt az ég peremén,
Hívjátok haza, mngkoszoruzva,
Kikért aggódtunk, éjek-éjelen.

Antal Pál.

Iskolai értesítés.

A helybeli községi polgári leányiskolában az 1916—17-iki tanévre a beíratások a következő rendben lesznek: szeptember 1-én az I. oszt.-ba, 2-án a II. oszt.-ba, 4-én a III. oszt.-ba és 5-én a IV-ik osztályba; ugyancsak szeptember 5-én d. e. 8 órakor lesznek a *felvételi és javító vizsgálatok*. A beíratások a Szalay—Farágó-féle iskola helyiségében naponta délelőtt 8 órától 11-ig, délután 3-tól 5-ig tartanak, mely alkalommal a felvételtel jelentkezőknek a születési- s az elemi iskolai IV-ik, illetve a felsőbb osztályba lépőknek az előző osztály sikeres végzéséről szóló s himlő elleni újra oltási bizonyítványaitak be kell mutatni s a beírási és tandíjat, nyugdíj-járulékot le kell fizetni. A tandíj helybeliéknel 10, vidékieknel 20 korona, a beíratási díj 1 kor., nyugdíj-járulék 8 korona. Vagyontalansági-, illetve szegénységi bizonyítvány alapján tandíj-elengedésért szeptember 15-éig lehet a községi iskolaszékhez folyamodni s a kérvényt az iskola igazgatóságához kell beadni.

Nagykörös, 1916. aug. 23-án.

Az igazgatóság.

— Városunk országyűlési képviselőválasztóinak névjegyzéke, miután a kiigazítás határideje lejárt s a jóváhagyás végett szükséges felsőbb hatósági intézkedések megtörténtek, — a megyei közigazgatási bizottság által megerősítve jogerőssé vált.

— Lapunk és az „Ujságpapír Központ.“ Néhány napon át bosszantóan kellemetlen volt az a magyar ujságolvasó közönségre nézve — és ki nem ujságolvasó ma? — immár meg is szűnt korlátozás, melyben a papírhiány miatt sujította a papiros központ a körforgó nyomdai gépen megjelenő lapokat, nyolc oldalas megjelenésre kárhóztatva időlegesen azokat. A korlátozás kifejezetten a rotációs — körforgó gépen nyomott — lapokat illette, de nosza! egyes vidéki laposkák siettek a maguk előnyére (óh, ez a háboru!) felhasználni a bajt s szomorú ábrázattal beigérték nagybecsű olvasóinknak, hogy ezentul ők is csak négy, vagy két oldalas terjedelemben jelenhetnek meg az eddigi négy, —

illetve nyolc oldal helyett. Jóízűet mosolygottunk ezen az átátszó s a szüklátőkör érzékeny meghatottságára számító, ravasz, kis sopánkodáson, egyben azonban megnyugtattuk olvasóinkat: a mi lapunk — bár hetenként háromszor több ezer példányban jelenik meg — az igazság szerint nem esett s nem is esik e korlátozás alá! A nem körforgós nyomású lapokat, közöttük a vidékiek jórészevel egyetemben a miénket is, nem érintette a központ rendelkezése. Amint eddig, ezentul is a rendes terjedelemben állunk a nyájás olvasó elé: hál' istennek, van, mert kell lenni, — papírnak, van s lesz is szellemi „muni-ciónk.“ mellyel a hasábokat megtöltünk. Az elvált kötelességnek eleget kell tenni! — Ez üzleti és erkölcsi téren egyaránt a jelszavunk. Tetszetős, de nem igaz ürügyeket pedig nem tartjuk méltónak magunkhoz felhasználni kicsinyes előnyök kivívására, olvasóink jogos érdekeivel szemben!

— **Levél a szerkesztőséghez.**

Kaptuk a következő levelet, melyet minden megjegyzés nélkül közlünk: „Mint a „Nagykörös és Vidéke“ rendes olvasója, vagyok bátors oraimmal felkeresni, és nem mulaszthatom el, hogy köszönetet ne mondjak azért az igazságos cikk közléséért, ami a vasárnapi lapban „A zóna-bazár hősnője“ címen jelent meg. Boldog vagyok, hogy nekünk is van egy Fényes Lászlóknak végre, aki megmondja az igazat, ez pedig a „Nagykörös és Vidéke“ ujság. Hazafias üdvözléttel: Egy előfizető.“

Alulirottak kimondhatatlan mély-séges fajdalomtól lesujtva adjuk tudtára rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, hogy a felejtethetlen jó férj, a szerető jó édes apa, testvér, sógor es rokon

KELEMEN ISTVÁN

a 29-ik népfölkelő munkás ezred katonája Przenysl elestekor orosz fogságba jutott s ott szerzett súlyos betegsége következtében 1916. aug. hó 18-án este 11 órakor Budapesten, a Mária Valéria barakk-kórházban, életének 32-ik, boldog házasságának 7-ik évében elhunyt.

A megboldogult halott hült testmei f. évi aug. hó 22-én d. u. 5 óra-kor tétett Nagykoröshön, a VIII. ker. 24. sz. alatti gyászháztól a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra.

Nagykörös, 1916. aug. hó 22.

Isten veled drága kedvesünk, nyugodj, pihenj csendesesen; emléked örökké élni fog közöttünk!

özv. Kelemen Istvánné Rozsos Lidia mint neje. Kelemen Pistika mint gyermeke. özv. Rozsos Józsefné mint napa. Kelemen Ferenc és neje Nagy Judit gyermekeivel mint testvére. Rozsos József, Rozsos Julianna, özv. Gábor Józsefné, Rozsos László, Rozsos Ambrus, Rozsos Erzsébet, Rozsos Balázs, Rozsos Sándor mint sógorai és sógornői.

Köszönetnyilvánítás.

Öszinte köszönetemet fejezem ki mindazon rokonoknak és jó ismerősöknek, akik szeretett jó férjem temetésén megjelentek s részvétükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek:

Özv. Kelemen Istvánné.

— **Háborus segélyek.** Egész sereg háborus segély, illetve drágasági pótlék iránt benyújtott kérvényt tárgyalta a helybeli ref. egyház presbiteriuma f. hó 25-én tartott gyűlésén s hozott rájuk kedvező kevéssé kielégítő végzéseket. A lelkészek drágasági pótléka gyanánt szívesen megállapított 500—500 koronát, ellenben a segéd lelkészeknek segélyül csak 50—50 koronát szavazott meg, nyilván a fiatal emberek nagy jóvedelmére való tekintettel. Ricsey György tan. kép. zenetanár és Hegedűs Endre énekesvezér 200—200 koronában részesülnek, a pedellusok 100—100 koronában. A tanítóképezde tanárai gyermekszám szerint 100—100, a népiskolai tanítók ugyancsak gyermekszám arányában 50—50 koronát nyernek; személy szerinti segélyt nem állapított meg részükre a presbiterium, miután az állami hadisegély által kellőképen fedezve látta igényeiket. Az ügyész-jegyző s az algondok a részükre javaslatba hozott 300—300 kor. drágasági pótlékról lemondtak, illetve azt — köszönetük kifejezése mellett — nem fogadták el; nincs szükségük rá.

— **Helyettesítés tanítónóvel.** V. Faragó Antal hősi halált halt, érdemes reform. tanítónk helyének betöltését illetőleg -- míg hősi elhunytának kétségbevonhatatlan körülményeiről a presbiterium egyeztet meg nem győződik — úgy határoztak a pénteki egyháztanácsülésen, hogy az iskolaszéket megbízták helyettes tanítónk alkalmazásával egy esztendői érvénnyel a szóbanforgó állásba.

— **Kegyeletes alapítvány.** A neszélyi Papp család tagjai, — néhai b. e. Papp Imre ny. törvényszéki bíró, v. képviselő s presbiter leszármazói — neszélyi Papp Kálmán cs. és kir. huszárnagy, Papp Gyula pénzügyminiszteri számtanácsos, Mocsy László, Papp Róza urasszony, édes atyjuk kegyeletes emlékének megörökítése végett 600 K főgimnáziumi alapítványt tettek a reform. egyháznál, mely nagylelkű adományt a presbiterium hálás köszönettel elfogadta, köszönetének jegyzőkönyvi megörökítését elhatározta s az ügyészt megbízta az alapító oklevél elkészítésével.

— **Elementek reform. egyházunk harangjai is az elmúlt héten.** A két kisebb harangot szedték le a hadvezetőség által megbízott vállalat emberei s azóta csak két harang hívogató szavai szólnak a hívekhez örömben, gyászban, isten tiszteletére s temetésre hívogatva. A levett két harang 420 kiló súlyos volt s értük 1680 kor-t kapott a ref. gyülekezet, mely összeg az új harang alap első részletét képezi.

— **A kecskeméti reform. egyházmegye közgyűlése** szept. 5-én városunkban lesz megtartva. A gyűlés színhelye a reform. egyháztanácssterem. Egyházi képviselőink e gyűlésen hivatalból a lelkészeink Világi képviselői gyanánt a presbiterium rendes tagokul Dr. Kókény Dezso főgondnokot és Szappanos Sándor ügyész-jegyzőt, póttagokul pedig Mészöly Gáspár presbitert és Szalay Ambrus gondnokot küldte ki.

Köszönet nyilvánítás.

— Mindazok, kik felejthetetlen kedves, jó fiunk elhunytá alkalmával részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton is fogadják hálás köszönetünket

Gegő család.

Köszönet.

Mindazok, kik testvérünk, dr. Nyikos Lajos temetések részvételük nyilvánították s fájdalmunkat enyhítették, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Nyikos Ferenc és Eszter.

— **Írás-olvasás tudást igazoló bizottság.** Az országgyűlési képviselő választásról szóló 1913. XLV. t.-cz. 51. §-ának végrehajtása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1184—1914. Eln. számú rendelete alapján az irni-olvasni tudás igazolására az 1916. és 1917. év tartamára a következő állandó bizottság jelöltetett ki: alelnökök: Biczó Kálmán városi elnöki tanácsnok, Szalay György városi katonai tanácsnok, K. Faragó Dénes városi gazda tanácsnok, Dr. Trummer Tamás városi főügyész, Fitoss Vilmos nyug. rendőrkapitány, Dr. Magyar Ambrus kir. közjegyző, Dr. Szigethy László városi főjegyző, Dr. Révész Simon ügyvéd. Tagokul: Fitoss Ambrus v. árvászéki ülnök, Benkó Imre nyug. főgimn. tanár, Szurmó Ambrus községi polgári iskolai igazgató, Bárány Ágoston m. királyi adóhivatali ellenőr, Gall Dezso földbirtokos, Dr. Joó Imre nyug. főgimn. tanár, Horváth József főgimn. tanár, Papp Gedeon ref. el. isk. igazgató, Dr. Pesthy János kir. közjegyző helyettes, Mészöly Gáspár nyug. főgimn. igazgató, Molnár Béla r.-kath. tanító. Tóth Lajos ref. tanító, Varga Kálmán kir. posta- és távírda felügyelő, Balla Ádám izr. tanító, Tóth Lajos városi számtiszt, Dr. Kovács Kálmán ügyvéd.

— **Katonai kinevezések.** A nagy háboru óta legállandóbb rovatunk ismét néhány ismerős kedves névvel gyarapodik. Dr. Szigeti Waga Benő ügyvédjelölt, zászlós hadnaggyá nevezetett ki a k. u. k. Feldbahn No 2. beosztott 4-ik tréningdivízióban. Ugyancsak hadnagy lett Mészáros Miklós tanító, néh. Bocskár Ambrus v. pénztáros unokája, főgimnáziumunk és képezdénk volt szorgalmas növendéke, a 31. honv. gy. ezr. Az újabb kinevezések is jól megérdemelt hadi szolgálatait méltó elismerései.

— **Egyházkerületi lelkész aljegyzőségre** tisztelettel szavazásnál reform. egyházunk a maga nyolc szavazatát a szűkebb körű választás megejtése alkalmából is Kuliflay László homokabai lelkészre, főgimnáziumunk egykori növendékére adta.

— **Néh. Mészáros János kecskeméti reform. lelkész** jellegzetes alakjai bibliai erényei, papi kiváltsága elevenedett meg a szerető emlékezet szőnyegain a pénteki presbiteri gyűlés színe előtt azon köszönő levél kapcsán, melyet a mélyen gyászoló özvegy intézett válaszul az egyháztanácschoz a halálessé alkalmával kifejezett, őszinte, meghatott részvételének kifejezésére. Kegyeletes érzésekkel vette tudomásul a presbiteriuma köszönő levelet.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kisegítő kórházunkról hazafias közönségünk a mai nehéz viszonyok között sem feledkezik meg. Augusztus hónapban a beteg-létszám 100—107 között ingadozik, kiknek nagyrésze körösi illetőségű s talán ennek is köszönhetjük, hogy újabb és újabb adományokról számolhatunk be. Legutóbbi kimutatásunk alkalmával április 30-ika óta a következő nagylelkű adományok folytak be, melyek betegek helyzetét sokban javították: N. N. 6 korona, Hegedűs Ambrusné 1 kor., László Istvánné 5 darab tojás, 4 csomó turó, 3 fél

liter tej, Szűcs Lászlóné 7 liter tej, Zsiga István 20 kor., Izraelita Nőegylet műsoros estélye alkalmával 100 kor., özv. Jung Antalné 2 doboz cigárillós, 120 drb. cigaretta, Paiócz Józsefné 6 drb. tojás, N. N. (egy pipacs ára) 2 kor., Török Vincéné 25 drb. tojás, Gulácsi István 12 üveg bor, 2 nagy buzafejes kalács, Szűcs Ambrusné (2. járás) 30 drb. tojás, Győri Balázsne egy hordó dupla malátá sör, N. N. egy kosár meggy, Illés Lászlóné egy kenyér, özv. Kaffan Józsefné 2 drb. sárga dinnye, Illés Lászlóné 1 zacskó tarhonya, Papp Gedeonné 1 kosár szilva, Kecskés Lászlóné 1 kor., Petrák Ferencné 3 liter tej, K. Faragó Irma 12 darab aszaltokos, Fehér Sándorné 1 kor., Szűcs Balázs és Balogh Pál három zsák dinnye, 3 kanna tej, K. Faragó Irma 7 liter kávé, Szűcs Lászlóné 40 liter tejes kávé, 5 buzafejes kalács. A nagylelkű adományokért a kegyes adakozók hoseink nevében is fogadják szíves köszönetünket. Nagykörös, 1916. augusztus 25. Hazafias üdvözléssel:

A Vörös-Kereszt Kórház Igazgatósága.

— **Színház-megnyitás.** Marilázay Miklós színigazgató elsőrendű társulatával a mai napon kezd meg egy óra tervezett előadását városunkban. Ezen alkalommal színe kerül a „Zsuzsi kisasszony.” Holnap hétfőn este a „Lengyel vér.” Kedden pedig a „Palika” Gabor Andortól.

— **Ricsey György tan. kép. zenetanárunk** Beregszászon az ottani Prohantans Vegyeskar augusztus 19-iki orgonahangversenyén zenei tudásának s orgonaművészetének teljességével, minden elismerést megérdemlő sokoldalúságával szerepelt, mint a beküldött lapokból értesülünk — s rendezői buzgalomával — az egytől-egyig művészi számok lejárásán felül is nagyban hozzájárult a hangverseny fényes anyagi és erkölcsi sikeréhez. A minden ízében művészi műsornak — melynek főattrakciója Sebők Sári, a budapesti m. kir. operaház tagja volt — őt számát töltötte ki Ricsey Györgyünk játéka és szerzeménye. Az 1. szám Kálmán F. — Ricsey György „Alleluja”-ja volt a vegyeskar énekében, a 2-ben Bach: Praeludium és Fuga, g' mol-ját, a 4-ben Grieg: Gyászindulóját, a 7-ben Lemmens-Grand Fantasia in e minor-ját, a 9-ben Beelmner: Goth Suite-jét játszotta a fiatal művész, ezenkívül kísérte Sebők Sári énekét (Puccini: Tosca imája, Vesdi Esz. dal.) s eladták „Svéd nemzeti dal”-át is. A hangverseny legkiemelkedőbb eseménye volt Beregszász nyári zenei szezonjának.

— **Halálozás.** Id. Libásy Lajosné sz. Szabó Lidia asszony életének 61-ik évében augusztus 21-én Budapesten, — ahová operálás végett vitték — rövid és súlyos szenvedés után hirtelen elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor volt igen nagy részvét mellett. Az elhunytban Libásy Lajos szíjgyártó mester feleségét és Libásy Rajmund tatatóvárosi rendes kántor édes anyját gyászolja.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen, jó feleségem, — illetve — szeretett, édes, jó anyánk elhunytá alkalmával részvételükkel fölkeresni s fájdalmunkat enyhíteni szívesek voltak, hálás köszönetet nyilvánít:

Idősb Libásy Lajos és családja.

— A hadban levő ref. tanítók helyettesítésére vonatkozólag akként intézkedett egyháztanácsunk, hogy szept. és okt. hónapokban, amíg a felsőbb osztályok rendszeres iskoláztatása szünetel, az illető osztályok tanítóit (foglalkozzanak az I—II. o. kiképzésével; nov.-tól kezdve pedig az iskolaszék gondoskodjék havi helyettesek alkalmazásával a szükséges tanórák ellátására.

— Kollársz Lajos és fiaijózmalma az építkezés és nagyobbitás után az elmúlt héten újra megindult, ahol a finom őrléstől kezdve, mindennemű őrlések eszközölhetők. Olvasóink szives figyelmét felhívjuk a malom megnyitására.

— Földbirtokosainknak figyelmébe ajánljuk a közeledő őszi buzavetés alkalmával Dr. Keleti és Murányi úpesteri cégnek mai „Corbin” hirdetését, annyival is inkább, mert a rézgalic a buza csávázásához lényegesen drágább és áig kapható.

Irodalom.

***

* Az őrlés. Rudolf Herzog, a kiváló modern német író kevéssé ismeretes a magyar olvasó előtt, pedig egyike a mai német szellem ama kiválóságainak, a kikkel érdemes megismerkedni a német nyelv határain túl élőknek is. Most Radó Antal kitűnő vállalata, a Magyar Könyvtár adta ki egyik legszebb novelláját. Az őriás című, a mely érdekes újszerű jelleményénél, friss előadásánál, élénken megleve-nített alakjainál fogva szórakoztató olvasmányok is kitűnően alkalmas. A novellát Benedek Marcell fordította kiváló gondossággal. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadóhivatalban jelent meg. Ára 30 fillér.

Közgazdaság.

***

Bécsi sertésvásári jelentés.

Eredeti tudósítás Schleiffelder és Társai cégről (Bécs, St. Marx.) 1916. évi aug. 22-éről.

A mai vásárra összesen 278 darab sertés volt bejelentve, beérkezett azonban 258 süldő és 20 zsirsertés és pedig:

Magyarországból	278 darab
Galicából	— „
Osztr. tartományokból	— „

Osszesen: 278 darab.

Az üzlet irányzata: igen élénk volt.

Kiváló prima magyar sertés	742 fill.
Elsőrendű sertés	742 „
Másodrendű sertés	742 „
Szerémségi sertés	742 „
Süldő kilonként elősúlyban minden levonás nélkül	512 „
Páronként 45 kiló és 4 százalékos levonással.	

Soványsertés árjegyzés.

Eredeti tudósítás Url Rezső sertésbizományostól, Budapest, Népszínház-utca 22. sz. 1916. aug. 23.

Sertésveszén átment sertések:	
60—100 kilogramm	600—600 fill.
100—120 „	600—600 „
120—160 „	600—600 „
160—200 „	600—600 „
Sertésveszén át nem ment sertések:	
60—100 kilogramm	580—580 fill.
100—120 „	580—580 „
120—160 „	580—580 „
160—200 „	580—580 „

— Irányzat: változatlan.

12152—k. i. 1916. szám.

Hirdetmény.

Az őrlésért csak vám szedhető, a pénzért való őrlés tilos. Valamennyi főszolgabíró, polgármester, rendőrkapitány urnak és a községek előljáróságainak. Kihirdetem a Budapesti Közlöny augusztus 19-iki 185-ik számában megjelent alábbi rendelet: A m. kir. miniszteriumnak 2680—1916. M. E. sz. rendelete. A közfogyasztásra szánt buza és rozsliszt előállításának és forgalomba hozatalának tárgyában 2370—1916. M. E. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről. A m. kir. miniszteriumnak a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a 2370—1916. M. E. sz. rendelet kiegészítéséül a következőket rendel: 1. §. Vámörleszt végző malomvállalatok, ideértve a kizárólag az örölhető félnek házi és gazdasági szükségletére dolgozó vámörölő malomvállalatokat is, a jelen rendelet életbelépése után buzát, rozst, kétszerest, árpát, kölest, zabot, tengerit a 2370—1916. M. E. sz. rendelet 6. §-ától eltérően kizárólag csak természetben, az illető terményben, nem pénzben vagy lisztben szedett vámért (örlési díjért) örölhetnek avagy doigozhatnak fel bármily egyéb módon. Vámul szedett terményekre tovább is érvényben maradnak a 2370—1916. M. E. sz. rendelet 6. §-ának egyéb intézkedései. A 21370—1916. M. E. sz. rendelet 8. §-ában foglalt büntető rendelkezések az előbbi bekezdés szabályainak megszegésére is kiterjednek. 2. §. Ez a rendelet 1916. augusztus 13. napján lép életbe. Hatálya a 2370—1916. M. E. sz. rendeletnek megfelelően a m. kir. szent korona országainak egész területére kiterjed. Budapest, 1916. augusztus 12-én. Gróf fisza István s. k., m. királyi miniszterelnök. Ez a rendelet megfelel az 1750—1916. M. E. sz. rendelet 12. §-ának és az általam kiadott 24530—1916. kig. sz. végrehajtási utasításnak (ad. I. 12. §.) Mint-hogy azonban a malomtulajdonosok egyrésze a 2370—1916. M. E. sz. rendelet 6. §-ából azt olvasta ki, hogy pénzért nemcsak a Haditermény Részvényársaság részére, hanem másnak is szabad örölnötni; a m. kir. kormány a fenti rendelettel véget vetett ennek a magyarázatnak. Hirdessék ki a szokásos módon és hozák minden malom tulajdonosának, bérlejtőjének is tudomására, hogy az őrlést a malom csak vámért végezheti. A vámnak, örlési díjnak pénzzel való megváltása tilos.

Póka, polgármester.

Hirdetmény.

Nagykörös város közéletmezési bizottsága a hatósági liszt kimerésére alkalmas helyiséget keres, lehetőleg olyat, amely a lisztkimeréshez szükséges eszközökkel és tárgyakkal felszerelve van.

Ezen hatósági liszt kimeréséhez szakértő, gyakorlatlalt bíró kimerőt is keresünk készpénz fizetéssel, vagy megállapodás szerű kimerési jutallékkal. Pályázni szándékozók tartoznak 5000 korona ovadékot készpénzben, vagy értékpapírban a városnál letétbe helyezni.

Pályázni kívánók kérvényeiket f. évi augusztus 30-ig délután 5 óráig adják be az adótanácsnokai hivatalba.

Nagykörös, 1916. augusztus 26.

Szentpétery Géza,
közéletmezési bizottsági elnök.

Nagykörös. r. t. város rendőrkapitányi hivatalától.

1095—14. rk. 916. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszteriumnak 2,633—1916 M. E. számú rendelete.

Az őrlési tanusítványok használatá.

A m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendel: 1. §. A 2,117—1916. M. E. számú rendelet 7. §-ában az őrlési tanusítványokra vonatkozó rendelkezéseket akként kell érteni, hogy a malomvállalatok nem csak az 1916. évi, hanem az 1915. évi terméskből származó buzát, rozst, kétszerest, kölest, árpát és zabot is őrlésre, darálásra, zuzásra, hántolásra és bámeý egyéb feldolgozásra csak az említett szakaszban előírt őrlés, tanusítvány átszoálltátása mellett vállalhatnak.

2. §. Ez a rendelet azonnal életbe lép. Hatálya a 2117—1916. M. E. számú rendeletnek megfelelően a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed. Budapest, 1916. évi aug. hó 8.

Gr. Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Közlőrré teszem.

Nagykörös, 1916. évi augusztus hó 24-én.

F. Szabó Jenő,
rendőrkapitány.

Hirdetmény.

A cs. és kir. nagybocskói lókorházból érkezett csikók — 42 darab — 3—5 hónaposok — az ugynevezett „FUVAROS TELEPEN” — a vasut mellett — 1916. évi aug. hó 27-én, délelőtt 9 órakor, nyilvános árveresen el fognak adatni.

Nagykörös, 1916. évi aug. hó 23.

K. Faragó,
gazdatanácsnok.

12338—ki. 1816. szám.

Hirdetmény.

Felsőbb rendelet folytán közhírré teszem, hogy azok az 1913. és 1914.-es korsztályba tartozó gőz- és motortreke gépek és fűtők, kik a hadügyminiszter ur 100—1916. illetve 118400—1915. sz. rendeletével bizonyítatlan időre felmentettek, f. évi november 30-an tényleges szolgálata be fognak hivatalni.

Figyelmzetem, az említett korsztályokba tartozó motor és gőzke gépezeket és fűtőket tartó gazdaságokat, hogy pótlásukról kellő időben gondoskodjanak s igénylés esetén forduljanak a budapesti m. kir. felső ipari szakiskolához (Budapest, Népszínház utca 8.) továbbá a m. kir. Rökkantügyi hivatalhoz (Budapest, V. Váci ut 57.) ahol állandóan folyik az ilyen szakmunkások kiképzése.

Nagykörös, 1916. évi aug. hó 24.

Póka, polgármester.

Hirdessen A „NAGYKÖRÖS és VIDÉKE”-BEN.

Labanc Ambrusnének I. ker. 300. számú házánál egy modern villanyvilágításra berendezett lakás, mely áll 3 szoba, konyha, üveges ámbitus, spájz, pince és más mellékhelyiségekkel együtt, november 1-re kiadó. 3-3v

35 dekás tábori fadobozok kaphatók: SZÉKELY ALBERT könyvkereskedésében.

Birtokok eladása.

Özveggy Hajdu Józsefné és gyermekei tulajdonát képező következő birtokok:

1., Nagykörösön a IV. ker. 72. népsorszám alatt a városi kaszinó szomszédságában levő, bolt helyiségeket is tartalmazó ház és udvartér.

2., A leketei dűlőben Szappanos Sándorné Ádám Juliánna és Técsi Zsigmond szomszédságában levő 5 hold 4 n-öl szántó-föld.

3., Özveggy Hajdu Lászlóné szomszédságában levő 689 n-öl temetőhegyi szőlő és 908 n-öl temetőhegyi szántó

a reform. egyházi ügyészi hivatalban a f. évi szeptember hó 3-án délelőtt 11 órakor fog önkéntes árverésen eladatni, alulírottak mint a tulajdonosok megbízottjai által, akiknél a feltételek és a leteendő bánatpénzek addig is megtudhatók, de a feltételek az árverés kezdete előtt is fel fognak olvastatni.

Szappanos Sándor ügyvéd.
2—3-v. Dr. Szabó Ambrus ügyvéd.

Széna eladás.

Szappanos Sándor és neje Ádám Juliánának, a Cegléd-csemői vasut mibebedai állomása közelében fekvő felsőjárású birtokán 15 boglya széna van eladó. Értekezni lehet a tulajdonosokkal Nagykörösön.

Szappanos Sándor és neje Ádám Juliánna.
2—3-f.

Kukorica termés eladás.

A reform. tanítóképző intézetnek a városi mintakert végében levő gyakorló-iskola földön levő kukoricatermése a helyszínen a f. évi augusztus hó 27-én vasárnap délután fél 3 órakor fog nyilvános árverésen eladatni készpénz fizetés mellett.

Nagykörös 1916. aug. 23.

Szalay Ambrus, gondnok.

Eladó ház.

Irházy Sándor IV. ker. 147. sz. háza eladó. 1-3f

Komonyi Kálmánnak IX. ker. 76. sz. alatti háza s a Tormáshegyben levő szőleje örök áron eladó; értekezni lehet IX. ker. 79. sz. alatt. 1-3v

Özv. Schwartz Arminné VI. ker. 39. számú ujonnan épült háza örök áron eladó. Ugyanott egy nagy új szőnyeg és városi bunda is van eladó; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 3-3v

Csirke-piac közelében I. ker. 186. szám alatt 5 szobás, üveges uri lakóház, kedvező fizetési feltételek mellett, örök áron eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Balogh Károlyné X. ker. 339. sz. háza örök áron eladó, elnem kelés esetén haszonbérbe is kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt.

Szücs Péternek és nejének VIII. ker. 111. számú házuknál 150 n.-öl házhelyük van eladó; értekezni lehet Szücs Péternél a jelzett szám alatt. 3-3v

Czirják Józsefnek II. ker. 12. sz. alatt levő háza örök áron eladó; értekezni lehet a fenti szám alatt. 1-2v.

Bán Korsós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy tüzel van), egy konyha, éléskamra, sertésöl és nagy kocsizimból, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerttel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Kiss László VII. ker. 145. sz. háza, mely 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, istálló és 264 n.-öl területű udvarterhből áll, örök áron eladó; értekezni lehet a fenti sz. alatt, vagy az irodán.

Kiadó ház.

Fehér Györgynek X. ker. 183. sz. alatti háza, amely áll 4 szoba, 1 konyha, 1 kamra, egy üvegfolysó és a szükséges melléképületekből, azonnal, vagy november 1-től bérbe kiadó; értekezni lehet III. ker. 34. sz. alatt. 1-2v

Sági Lidiának IV. ker. 410. sz. alatt levő házában 1 szoba, konyha

Menetrend

1916 február hó 13-tól.

Szv. 720/732. I-III.	Gyv. 708. I-II.	Szv. 714. I-III.	Szv. 710. I-III.	Szv. 712. I-III.		Szv. 711. I-III.	Szv. 709. I-III.	Szv. 715. I-III.	Gyv. 707. I-II.	Szv. 717. I-III.
10 ⁵⁵	8 ²⁵	12 ¹⁵	8 ³⁵	8 ³⁰	≡ ind Budapest érk. △		7 ³⁰	10 ⁴⁵	6 ³⁸	11 ¹⁰
3 ¹²	9 ³¹	2 ⁵⁰	10 ¹⁵		" Cegléd "		5 ⁰⁴	7 ⁴⁵	5 ²⁰	8 ³⁷
3 ⁴⁵	9 ⁵⁰	3 ¹⁹	10 ³⁸	11 ⁰⁵	érek. ind.	4 ¹⁷	4 ¹¹	7 ²⁰	4 ⁵⁹	8 ¹²
3 ⁴⁵	9 ⁵¹	3 ²³	10 ⁴²		érek. ind. Nkörös érk.		4 ³⁸	7 ¹⁸	4 ⁵⁸	8 ¹¹
4 ⁰⁸	10 ⁰⁷	3 ⁴⁶	11 ⁰⁰	11 ⁴⁷	érek Kecskemét in		3 ⁵⁷	4 ³⁸	6 ³⁵	4 ⁴⁰
5 ²⁰	10 ³⁵	4 ⁵⁵	11 ³⁰		" K-félegyháza		3 ³⁸	6 ¹⁶	4 ¹³	7 ¹¹
7 ³²	11 ⁴¹	6 ⁵¹	1 ¹⁴	2 ²⁵	" Szeged "		10 ²³	1 ⁴⁰	4 ¹⁸	3 ¹³
	2 ⁰⁷		5 ¹⁸	6 ⁰⁶	" Temesvár "		9 ²⁵	7 ³²		1 ⁰⁰
			2 ³¹		▽ " Orsova " ≡		1 ¹⁵			

ŐSZI VETÉSHEZ

Corbin magcsávázószer változatlan áron kapható. **Corbin** megóvja a vetőmagot varjak és egyéb madarak kártevésétől, üszögtől, rothadástól, férgectől. Egyszerű használati utasítás. Ezerszeresen kipróbálva, kitűnő bizonyítványok. — Olcsó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Rendeléseket és kérdézőkördéseket idejekorán kérünk.

Uj és használt tankönyvek, író és rajzszerkek, iskola- Székely Albert táskák nagy választékban kaphatók: könyvkereskedésében.

és és kamra bérbé kiadó, ugyanott 2 vékás buza alá való föld feléből kiadó. 1-2v

Ház-haszonbérlet. I. ker. 29. szám alatt 3 szobás lakás, a hozzá tartozó helyiségekkel (alsó épület) azonnal kiadó; értekezni lehet ugyanott Pesti Pál nyug. tanító ural.

D. Szücs Judit úrnőnek IV. ker. 112. sz. Patay-iskola szomszédságában levő házában 3 szoba, üveges, pince, mellékhelyiségből álló lakrész augusztus esetleg november 1-re kiadó; ugyancsak a Kecskeméti utcában levő Szücs Antal-féle ház pedig örök áron eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. 9-10v

Egy udvari lakás, 2 szoba, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt november 1-től kiadó. I. ker. 157. sz. Csirkepiac-tér. 2-3v

Kiadó szőlő és földbirtok.

A gondnokság alatt álló Szarka Zoltán nyug. huszárkapitány tulajdonát képező s közvetlen a nyársapáti vasút állomás mellett fekvő, mintegy 202 hold épületekkel kellően felszerelt szántó, kaszáló és részben szőlő ingatlan, a szőlőműveléshez szükséges gazdasági, szüretelő és pince felszereléssel, az ugynevezett "Szarka telep" f. évi szeptember hó 3-án d. e. fél 11 órakor, alulírott gondnok ügyvédi irodájában megtartandó árverésen haszonbérbe lesz kiadva.

Az árverési feltételeket e hó 23-tól kezdve Nagykovács város árvaszéknél, valamint e hó 25 napjától kezdve az én ügyvédi irodámban is a szokásos hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagykovács, 1916. aug. 17.

Dr. DEZSÓ JÁNOS,
ügyvéd.

2-3-v.

Kiadó földek.

Feles művelésre kiadó a városhoz közel eső uborka és tiszta buza termelésre alkalmas mintegy 8 hold területű ingatlan, melyen mintegy 1 és fél hold szőlő is van, melynek megművelése fizetés ellenében szintén a feles dolga és aki az ingatlanon tartozik lakni is. Hol? megmondja a kiadó hivatal. f.

Kelemen Ferencnek az Árbozon 7 és fél hold szántó és kaszáló földje haszonbérbe, vagy feléből kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal IX. ker. 69. sz. alatt. 1-3v

Huszár Gergelynek a Felsőjárásán Faragó Bálint szomszédságában 30 hold földje haszonbérbe kiadó; értekezni lehet III. ker. 5. sz. alatt. 2-3v.

A néhai özv. Czirják Jánosné hagyatékába tartozó Nyilas-pusztai 65 hold területű szántó s a Bántösbánomi 10 hold területű szőlő és veteményes föld — s végül az Ócsöd-bábczka pusztai 360 hold területű ingatlan — ez utóbbi esetleg kisebb-nagyobb részletekben is — a f. évi szeptember hó 29-től kezdődőleg haszonbérbe kiadó, esetleg kisebb-nagyobb részletekben feles művelésre is.

Bővebb felvilágosítást ad dr. Dalnady Lajos ügyvéd, ki ez ügyben teljes jogkörrel intézkedik. 2-3 v.-cs.

K. Pesti Baláznak 50 hold esedi földbirtoka f. év szept. 29-től haszonbérbe kiadó.

Labancz Mihálynének a homok-téglagyár mellett 6 hold földje árendába kiadó; értekezni lehet I. ker. 33. szám alatt a tulajdonossal. 3-4v

3 hold tanyásföld a történelmi ludasban, a Dézsi Balázs féle föld szomszédságában azonnal kiadó. (Most az egész parlag). Értekezni lehet Pesti Pál ny. tanítóval I. ker. 29. szám alatt.

B. Faragó Sándornak a Felsőjárásán Beretvás György szomszédságában 54 hold tanyás földje Szent-Mihály naptól kezdve; ugyancsak a Felsőjárásán Csutorás Albert szomszédságában a mizsei határon 28 holdas tanyás földje haszonbérbe kiadók. 3-3v

Eladó föld.

Faragó Sándornak a Földvárban, Bakó Mihály szomszédságában levő 15 vékás földje örök áron eladó; értekezni lehet a tulajdonossal II. ker. 254. sz. alatt. 1-2v

Néhai C. Kovács Sándorné örökösének a belső Homolytályán Faragó Dénes ur szomszédságában, a vasut mentén 4 hold földjük örök áron eladó, el nem kelés esetén haszonbérbe kiadó; értekezni lehet az örökösökkel VI. ker. 326. sz. alatt. 2-3v.

Huszár Lászlónak II. ker. 294. sz. alatti háza s ugyancsak II. ker. 301. sz. háza két vékás kerttel együtt örök áron eladó; értekezni lehet a tulajdonossal II. ker. 301. sz. alatt. 2-2v.

Becser Istvánnak a Középső-hegyben harmadfél vékás területű szőlője Illés László és Daru Ferenc szomszédságában örök áron eladó; értekezni lehet IX. ker. 132. szám alatt.

A bokrosi Középső-hegyben mintegy 8 kat. hold területű dr. Révész Simon tulajdonát képező föld — örök áron kedvező fizetési feltételek mellett eladó; értekezhetni a tulajdonossal.

Ludvigh Pál kecskeméti lakos ügyvéd urnak Szentkirályon a feketehalmi dűlőben (Fabók Mihály nagy körösi lakos) Szabó József, Ötvös István, Farkas István és Bakó János kecskeméti lakosok földjei szomszédságában levő 25 hold és 418 négyszögöl szántó és kaszálóból álló földbirtoka előnyös fizetési feltételek mellett eladó; értekezhetni Kecskeméten V., Vörösmarty-u. 4. sz. alatt a tulajdonossal. 3-4v

Somodi Lászlónak a bokrosi Középső-hegybeni 13 vékás szőlő és veteményes földje, melyben 7 vékás igen jó veteményes föld, örök áron eladó. Értekezni lehet I. járás 520. szám alatt, a téglagyárral szemben. f.

Eladó szőlő és földbirtok. Szobonya Lajos tanítónak a Temető-hegy elején levő, 4 vékás szőlő és 3 vékás veteményföldje Papp Gedeon ur szom-

szédságában, örök áron eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal Erzsébet Királyné ref. leány iskola, III. ker. 55 szám alatt. folyt.

Vegyések.

Tüzifa és szén

ü z l e t nyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a most megnyitott

TÜZIFA és SZÉN

kereskedésekre. Raktárom a főgimnázium átellenében X. ker. 83. sz. alatt levő házamnál van, ahol felaprózott tűzifa és porros köszén a legjobb minőségben állandó készletben van. A közönség becses partfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

1-2v

Tóth Ferenc.

Házvezetőnő — 40—50 év körüli — sürgősen alkalmazást kaphat. Cim a kiadóhivatalban.

Ingen lakás. Gyermektelen házaspár vagy magános középkori nő, ki a takarítást vállalja — a melyért megfelelő fizetést is kap — azonnal, vagy november 1-re kerestetik özy. H. Kiss Kálmánnál IV. ker. 339. sz.

Tüzifa eladás. Gerecze Ábrusnak a Nyársapáton Ádám László ur szomszédságában 24 öl akácfa, 1000 kéve rőzse, vágott fa és több rendbeli mesterséghézagó szálás akácjával van eladó. Értekezni lehet a helyszínen. 4-4v.k.

Egy ügyes tanoncot keresek azelenali belépésre BICZÓ ELEMER fodrász. IV. k. Kecskeméti-u. I. sz.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik fizetéssel Székely Albert könyvkereskedőnél.

Valkó Ambrus tanítónak a Kürtiben 4 vontató idei szénája és lábon álló sarjuja van eladó. Értekezhetni lehet IV. ker. 403. sz. a.

Lakás változtatás.

II-ik kerületből augusztus 1-től az V. ker. 229. sz. alá helyeztem át lakásomat, ahol a legújtanosabb áron készítek férfi és női lábbelit a legszebb kivitelben s a mai viszonyoknak megfelelően.

11—13-f. Tisztelettel:

SZILÁGYI SÁNDOR

Katonáknak a harctérre.

Milliók könyve

egy teljes regény ára 30 fillér.
10 regény 3 korona.

1. Herceg: A lép úrúga.	8. Pemberten: A kronstadti kém
2. Saomaháj: — Mesék az irógépről.	7. Heltai: A Family Hotel.
3. Farkas Pál: Egy önkéntes naplója.	8. Möller: Asarany — csináló regénye.
4. Doyle: Az üdös.	9. Farkas Pál: As ütég.
5. Mikszáth: Galamb a kallitásban.	10. Feuillet: Egy szegény ifju története.

A tis regényt bortétkban a harctérre küldi bérmentesen Székely Albert könyv és papírkereskedése Nagykovács, Piac-tér.

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos Nagykörös.

IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű **épület és vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavitásokat, villanyvillágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sir- és drótkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítik.

Értesítés. Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt gazdaközönseget, hogy mivel ez évi termésre a Hadi-termény Részvénytársaságtól a bevásárlásra a megbízást megkaptam, en-
::: nél fogva vásárolok mindenféle :::

gabonát, száraz fehér és tarka babot, kölest, krumlitt, a legmesszebbmenő, legkedvezőbb és a legmagasabb meghatározott árak mellett ::: :::

Becsés pártfogásukat kérve vagyok kiváló tisztelettel **SZÜCS SANDOR** terménykereskedő. Csirkepiactér IV-ik kerület 86. szám Nagykörös. — 21-78

Esti Ujság!

Budapest legjobb és legfrissebb napilapja minden délután 4 órakor érkezik s kapható Nagykörösön

Székely Albert

könyvkereskedésben állandóan.

A legujabb harctéri híreket közli.

ÁRA 6 fillér. ::: :::

= URÁNIA. =

Vasárnap. 1916. augusztus hó 27-én. Vasárnap.

A „Nordisk Films Compagnie“ szenzációs ujdonsága!

Mozi Princess

Nagy fejtűnést keltő dráma 4 felvonásban. Legbájosabb mozgókép, mely valaha megjelent. Budapesten a „Vilmos császár“ és „Tivoli“ mozgókép paloták több mint 50 előadáson mutatták be.

Papucs hős. Vigjáték 3 felv. Plató. Természeti.

Az előadások kezdete d. u. fél 5, 7 és este 9 órakor.

Helyárak: Páholy 1 K., Körszék 80 fill. I. hely 60 l., II. hely 40 f. III. hely 30 l. Középkarzat 50 fillér. Oldalkarzat 40 fillér. Diakjegy az oldalkarzati ülőhelyre a d. u. 5 és 7 órai előadásokra 30 fill.

A nagyérdemű közönség becsés pártfogását tisztelettel kéri a tulajdonos: **Papp Sándor.**

Jön! **Csontkéz.** Jön!

Jön! **Amerika leánya.** Jön!

Értesítés! Van szerencsénk értesíteni az igen tisztelt gazdaközönseget, hogy **mindenféle haditerményt** vásárlunk, ugyanint **gabonát, teher és tarka babot, burgonyát** a legmesszebbmenő legmagasabb meghatározott árak mellett. Gabonához zsákokat is adunk.

Becsés pártfogásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel: **NAGYKÖRÖS,** **VASS JÓZSEF és RIGÓ MIHÁLY** TERMÉNYKERESKEDŐK. IV. kerület 23. szám.

NEU JAKAB mezőgazdasági gépraktárában beszerezhetők: valódi **CORMICK-féle** tárcsás boronák, **Aächer és Sack** ekék, eredeti párosorú **12-14-16 soros Melichár** vetőgépek, **vasboronák** és egyéb gazdasági eszközök. Szecs-kavágóknak drb., még a készlet tart, 50 korona.